

KS/2022:240

KS § 118

Riktlinje för minoritetspolitiskt arbete i Gagnefs kommun

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

1. Anta ”Riktlinje för minoritetspolitiskt arbete i Gagnefs kommun”.

Motivering till beslut

Kommunen har enligt lag skyldighet att anta mål och riktlinjer för sitt minoritetspolitiska arbete.

Ärendebeskrivning

Syftet med föreliggande förslag till riktlinjer är att tydliggöra kommunens ansvar för det minoritetspolitiska arbetet.

Länsstyrelsen i Stockholms län och Sametinget svarar för den nationella uppföljningen av förvaltningsmyndigheters tillämpning av lagen om nationella minoriteter.

Bedömning

Föreliggande förslag till riktlinjer har arbetats fram efter remiss till kommunens samtliga förvaltningar för synpunkter.

Förslaget bedöms ge en generell grund för styrelsens och nämndernas uppgift och ansvar gällande kommunens minoritetspolitiska arbete, med specifikt ansvar för respektive barn- och utbildningsnämnden, socialnämnden och kultur- och fritidsnämnden. Kommunstyrelsen ges enligt förslaget det övergripande ansvaret för att samordna det minoritetspolitiska arbetet i kommunen.

Förslaget innefattar inga kvalitativa eller kvantitativa mål, eftersom det minoritetspolitiska arbetet i Gagnefs kommun är av begränsad omfattning utifrån befolkningens sammansättning.

Beslutsunderlag

Tjänsteutlåtande, kommunstyrelsens förvaltning, 2023-08-21, 2 sidor.
Riktlinje för minoritetspolitiskt arbete i Gagnefs kommun, 5 sidor.

Underlag

Meddelande, Länsstyrelsen i Stockholms län, 22-06-03, 1 sida.

Lagrum

Lag om nationella minoriteter och minoritetsspråk (2009:724).

Protokollsutdrag

Kommunfullmäktige

Riktlinje för minoritetspolitiskt arbete i Gagnefs kommun

Beslutsinstans	Beslutsdatum, paragraf	Diarienummer
Kommunfullmäktige	2023-10-02, § /SammanträdespunktBeslut nummer/	KS/2022:240
Beredningsorgan	Beslutsdatum, paragraf	Diarienummer
Kommunstyrelsen	2023-09-12, § /SammanträdespunktBeslut nummer/	KS/2022:240
Dokumenttyp	Revideras	Handläggare
Riktlinje		Enhetschef administration

Innehållsförteckning

Riktlinjer för kommunens minoritetspolitiska arbete.....	3
Lag om nationella minoriteter och minoritetsspråk (2009:724).....	3
Syfte.....	3
Information om rättigheter.....	3
Delaktighet och inflytande.....	3
Övergripande insatser och åtgärder	4
Vård och omsorg på minoritetsspråk.....	4
Användning av minoritetsspråk i myndighetskontakter	4
Uppföljning.....	5

Riktlinjer för kommunens minoritetspolitiska arbete

Lag om nationella minoriteter och minoritetsspråk (2009:724)

Enligt lag (2009:724) om nationella minoriteter och minoritetsspråk är kommuner och regioner skyldiga att anta mål och riktlinjer för sitt minoritetspolitiska arbete.

Lagen gäller i hela Sverige och beskriver vilka rättigheter som de nationella minoriteterna har.

I Sverige finns fem erkända nationella minoriteter – judar, romer, sverigefinnar, tornedalingar och samer (urfolk).

Sveriges nationella minoritetsspråk utgörs av fem språk som är fastställda i lag. De är finska, meänkieli (samtliga varieteter), samiska (samtliga varieteter), romani chib (samtliga varieteter) och jiddisch, vilka har större rättigheter än andra minoritetsspråk i Sverige. Det svenska teckenspråket har en juridisk ställning som liknar de officiella minoritetsspråken, och kan därför i många fall ses som ett sjätte minoritetsspråk.

Syfte

Syftet med dessa riktlinjer är att tydliggöra de skyldigheter som lagstiftningen garanterar de nationella minoriteterna.

Riktlinjerna beskriver kommunens arbete och hur ansvaret är fördelat.

Kommunstyrelsen har det övergripande ansvaret för att samordna kommunens minoritetspolitiska arbete.

Information om rättigheter

Kommunstyrelsen ansvarar för övergripande information om de nationella minoriteternas rättigheter.

Delaktighet och inflytande

Kommunens nämnder ska ge de nationella minoritetsgrupperna möjlighet till inflytande i frågor som specifikt och påtagligt berör dem och samråda i sådana frågor så långt som det är möjligt och lämpligt.

Samråd ska ske i syfte att beakta minoritetsgruppernas specifika synpunkter och behov inom ramen för kommunens beslutsfattande.

Kommunens nämnder ska i sitt minoritetspolitiska arbete särskilt främja barns och ungas möjligheter till inflytande och samråd i frågor som specifikt berör dem och ska anpassa formerna för detta till barns- och ungas förutsättningar.

Övergripande insatser och åtgärder

Kommunen bör sträva efter att möjliggöra användandet av de nationella minoritetsspråken i kontakt med kommunen, särskilt i ärenden som rör myndighetsutövning.

Barns utveckling av en kulturell identitet och användande av det egna minoritetsspråket bör beaktas.

De nationella minoriteternas kultur och språk bör, utifrån sitt sammanhang, beaktas i nämndernas ordinarie verksamheter.

Biblioteken bör uppmärksamma de nationella minoriteterna genom att, så långt möjligt, erbjuda litteratur på de nationella minoritetsspråken

Barn- och utbildningsnämnden ansvarar för att erbjuda modersmålsundervisning för berättigade elever inom grundskolan samt inom anpassad grundskola och specialskolan i elevens nationella minoritetsspråk samt att informera vårdnadshavare om denna rättighet.

Kultur- och fritidsnämnden ansvarar för att informera om möjligheten för nationella minoriteter att bilda föreningar och att söka de föreningsbidrag som kommunen erbjuder kulturföreningar med flera

Vård och omsorg på minoritetsspråk

Socialnämnden bör, efter individuell prövning, sträva efter att erbjuda service och omvårdnad av personal som behärskar något minoritetsspråk, om kommunen har tillgång till personal med sådana språkkunskaper.

Socialnämnden bör hålla sig informerad om vilka språkkunskaper som personalen inom vård och omsorgerna har och som de kan använda i sin tjänstgöring.

Socialnämnden bör vid rekrytering av personal inom vård och omsorgerna beakta sökandenas språkkunskaper, inkl. kunskaper inom minoritetsspråken och minoriteternas kultur.

Användning av minoritetsspråk i myndighetskontakter

Om det finns personal som vill använda något nationellt minoritetsspråk i tjänsten, bör nämnderna erbjuda enskilda personer att använda språken vid muntliga eller skriftliga kontakter som rör ett enskilt ärende.

Vid behov ska nämnderna arbeta för att det finns funktioner med kunskap i något nationellt minoritetsspråk som kan hjälpa den enskilde vid kontakt med nämnderna i enskilda ärenden.

Uppföljning

Kommunstyrelsen ansvarar för att följa upp föreliggande riktlinjerna enligt rutin för uppföljning av kommunens styrande dokument.